

รายงานผลการเข้าร่วมโครงการ 23-CP-26-GE-WSP-A
 Workshop on Future Skill Requirements in the Manufacturing Sector
 ระหว่างวันที่ 12-14 ธันวาคม 2566
 นายกชนัฐพัฒน์ อุทัยอนุรักษ์
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการโดยย่อ

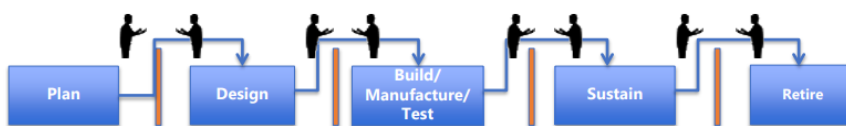
โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขช่องว่างทักษะการผลิตและพัฒนาบุคลากรที่พร้อมสำหรับในอนาคต โดยการระบุพื้นที่เป้าหมายและกลยุทธ์ที่เหมาะสม ให้การอ้างอิงสำหรับการศึกษาที่พร้อมสำหรับอนาคตและการพัฒนาบุคลากร และอำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อที่จะตรวจสอบแนวโน้มในภาคการผลิตในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล หรือเกี่ยวกับนโยบายและกลยุทธ์ในการจัดการกับความต้องการทักษะที่เกิดขึ้นใหม่ และแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับแผนการสร้างขีดความสามารถในการผลิต

1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่างๆ

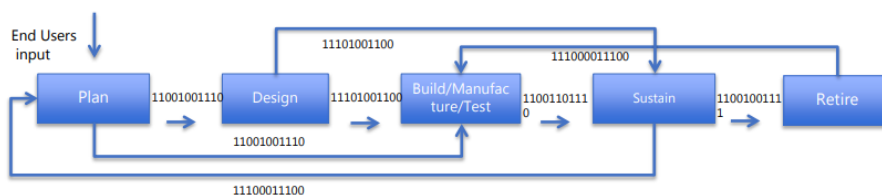
Session 1 Dr. Ananth Seshan : Industry 4.0 Trends & Learnings

การนำเสนอนี้กล่าวถึงแนวโน้มสำคัญและการเรียนรู้จากอุตสาหกรรม 4.0 ในทศวรรษที่ผ่านมา โดยครอบคลุมถึงการที่ไซโล(การทำงานแบบมีชั้นลำดับขั้นตอนตามแผนกต่างๆ)ถูกทำลายผ่านการทำงานแบบดิจิทัล เทคโนโลยีไร้สายและอินเทอร์เน็ตได้แทรกซึมเข้าไปในอุตสาหกรรมได้อย่างไร และหุ่นยนต์มีความฉลาดมากขึ้นด้วยการรับรู้ การรับรู้แบบหลายเซ็นเซอร์ และมีความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างไร มีการตรวจสอบเทคนิคการผลิตเสริมแต่งที่เกิดขึ้นด้วย การนำเสนอนี้จะสำรวจว่ามนุษย์ได้รับพลังจากความเป็นจริงเสริม (Virtual reality) และความปลอดภัยของระบบคลาวด์ได้รับความสนใจมากขึ้น โดยจะวิเคราะห์ว่าเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่มีความหลากหลายมากขึ้น และระบบนิเวศบูรณาการในแนวตั้งและการทำงานร่วมกันเกิดขึ้น โมเดลธุรกิจใหม่ๆ เช่น โมเดลที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล โมเดลแพลตฟอร์ม การให้บริการ และโมเดลโรงงานอัจฉริยะก็ถูกนำมาใช้ มีการพูดคุยถึงความท้าทายบางประการที่ยังต้องเอาชนะ เช่น การขาดการยอมรับจากผู้ผลิตขนาดเล็กและขนาดกลาง การนำเสนอเน้นย้ำว่าบริษัทต่างๆ จะต้องเริ่มต้นบนเส้นทางการผลิตอันชาญฉลาด และมุ่งมั่นที่จะเป็นบริษัทดิจิทัลเพื่อสร้างมูลค่าให้กับลูกค้าในยุคดิจิทัลใหม่นี้

Traditional Model

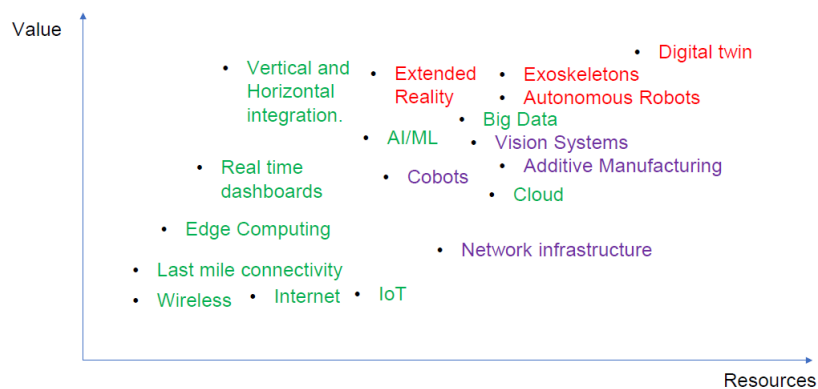

Digital Thread

รูปที่1 การเปรียบเทียบการทำงานแบบเดิมกับการทำงานด้วยระบบดิจิทัล

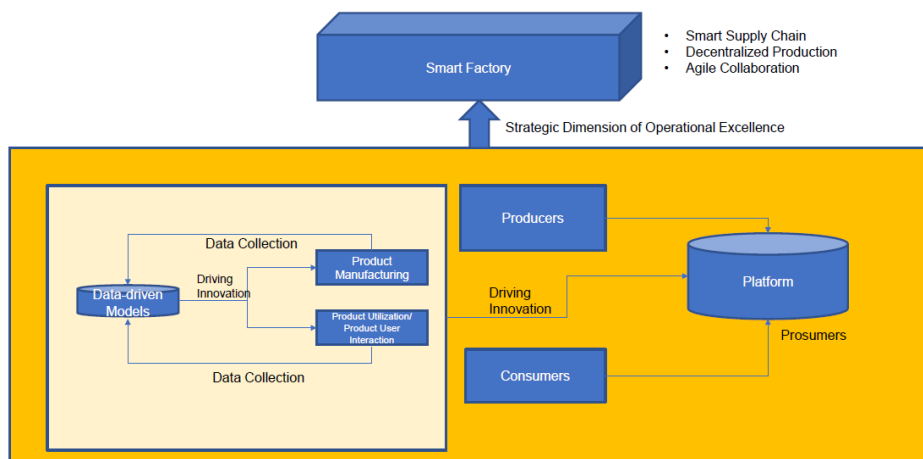
แผนผังเทคโนโลยีการผลิตอัจฉริยะให้ภาพรวมของเทคโนโลยีหลักและทรัพยากรที่ขับเคลื่อนการผลิตอัจฉริยะในแนวอุตสาหกรรม 4.0 แผนที่ประกอบด้วยทรัพยากรต่างๆ เช่น IoT, การประมวลผลแบบเอเดจ, AI/ML, การผลิตแบบเติมเนื้อวัสดุ และการประมวลผลแบบคลาวด์ และอื่นๆ อีกมากมาย คุณค่าที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรเหล่านี้ ได้แก่ การเปิดใช้งานการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเรียลไทม์ การอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อ การเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ การสร้างการนำเสนอสินทรัพย์ทางกายภาพในรูปแบบดิจิทัล และการบูรณาการเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการตัดสินใจที่ดีขึ้น แผนที่เทคโนโลยีให้ภาพรวมที่ครอบคลุมของเทคโนโลยีหลักและทรัพยากรที่ขับเคลื่อนการผลิตอัจฉริยะในแนวอุตสาหกรรม 4.0

รูปที่2 แผนผังสรุปเทคโนโลยีการผลิตอัจฉริยะ

โรงงานอัจฉริยะแสดงถึงแนวทางการเปลี่ยนแปลงในการผลิตภายในกรอบอุตสาหกรรม 4.0 โดยเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีขั้นสูงและกลยุทธ์ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลเพื่อให้บรรลุความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน ลักษณะสำคัญของโรงงานอัจฉริยะ ได้แก่ การปรับแต่งจำนวนมาก โมเดลที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล และการบูรณาการกับห่วงโซ่อุปทานอัจฉริยะ แนวทางนี้ทำให้เกิดความยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า และเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตผ่านการใช้เทคโนโลยีและข้อมูล

Smart Factory

Mandate : Mass Customization. (Manufacture of customized goods based on standardized Production Processes. This represents the strategic dimension of operational excellence.)

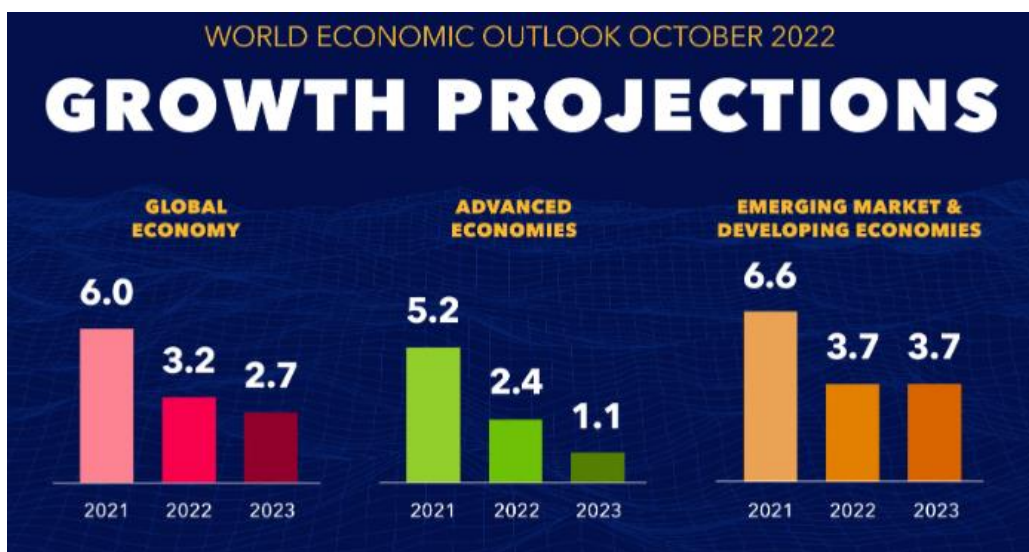
รูปที่3 แผนผังการนำข้อมูลมาประยุกต์ในการทำ Smart factory

กล่าวถึงผลกระทบของเหตุการณ์ระดับโลกล่าสุด เช่น การระบาดใหญ่ของโควิด-19 และความตึงเครียดทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ต่อการเติบโตและการพัฒนาของภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ ยังสำรวจผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกรอบเศรษฐกิจอินโดแปซิฟิกของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการค้าระดับภูมิภาคและพลวัตทางเศรษฐกิจ เพื่อเน้นย้ำถึงความจำเป็นของระบบการซื้อขายแบบ "อิงกฎ" และเน้นย้ำถึงบทบาทที่สำคัญของการค้าและห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก ในการสร้างการฟื้นฟูหลังการแพร่ระบาดที่ยั่งยืนและครอบคลุม ภูมิภาคอาเซียนคาดว่าจะเผชิญกับความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก การหยุดชะงักของ GVC และนโยบายที่มองภายในในภาคการผลิต

GVC (Global Value Chain) หมายถึงกระบวนการผลิตและการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการในประเทศต่างๆ โดยเกี่ยวข้องกับการประสานงานและบูรณาการขั้นตอนการผลิตต่างๆ เช่น การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การประกอบ และการจัดจำหน่าย ระหว่างประเทศต่างๆ GVC มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการค้าและเศรษฐกิจ ช่วยให้ประเทศต่างๆ มีความเชี่ยวชาญในขั้นตอนการผลิตเฉพาะโดยพิจารณาจากข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิต GVC ยังอำนวยความสะดวกในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ความรู้ และทักษะระหว่างประเทศ ส่งเสริมนวัตกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจเพื่อการฟื้นฟูหลังการแพร่ระบาดอย่างยั่งยืนและครอบคลุม GVC ถือเป็นเรื่องสำคัญ พวกเขามีส่วนร่วมในการลดความยากจนโดยการสร้างโอกาสในการจ้างงานและสร้างรายได้ นอกจากนี้ GVC ยังสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลและสีเขียวของการค้าในภูมิภาค ส่งเสริมแนวทางปฏิบัติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อย่างไรก็ตาม การหยุดชะงักใน GVC เช่น ที่เกิดจากการระบาดใหญ่ของโควิด-19 หรือความตึงเครียดทางการค้า อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาภูมิภาค การหยุดชะงักเหล่านี้สามารถนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของลัทธิกีดกันทางการค้า นโยบายที่มองภายใน และการกระจายตัวของข้อตกลงการค้าระดับโลกและระดับภูมิภาค

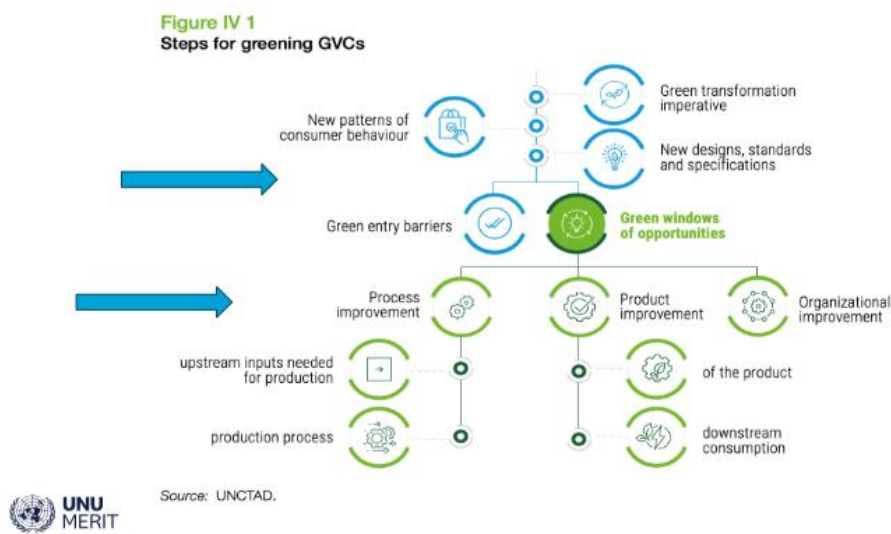
โดยสรุป GVC มีความสำคัญต่อการค้า การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนา ช่วยให้ประเทศต่างๆ ได้รับประโยชน์จากความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง การถ่ายทอดเทคโนโลยี และความสามารถในการผลิตที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การหยุดชะงักใน GVC อาจก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาภูมิภาค และจำเป็นต้องมีการจัดการและการประสานงานอย่างระมัดระวัง

การกีดกันทางการค้ากำลังเพิ่มขึ้นเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ประการแรก ผลกำไรจากการค้ามีการกระจายอย่างไม่สม่ำเสมอและมีอคติต่อผู้ที่ไร้ทักษะ ทำให้เกิดความแตกแยกระหว่างภาคส่วนต่างๆ ของเศรษฐกิจ ประการที่สอง บริษัทขนาดใหญ่สามารถเข้าถึงตลาดระดับภูมิภาคและระดับโลกได้ดีขึ้น ในขณะที่บริษัทขนาดเล็กเผชิญกับความท้าทายในการขยายการเข้าถึง นอกจากนี้ การแทรกแซงทางการค้าระดับรัฐและการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้นำไปสู่แนวโน้มที่มองจากภายในและการเปลี่ยนแปลงไปสู่กลยุทธ์กีดกันทางการค้ามากขึ้น ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนทำให้เกิดลัทธิกีดกันทางการค้าและก่อให้เกิดความท้าทาย

รูปที่ 4 แผนผังแนวโน้มของเศรษฐกิจโลก

อภิปรายถึงศักยภาพของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการผลิตห่วงโซ่คุณค่าระดับโลก (GVCs) ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศที่ตามมาหลัง เพื่อเน้นย้ำถึงตัวบ่งชี้ความพร้อมสำหรับการผลิตอัจฉริยะ โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของเทคโนโลยีระดับสูง การส่งออกการผลิตที่เน้นทักษะและเทคโนโลยีเป็นเปอร์เซ็นต์ของการส่งออกทั้งหมด เช่นเดียวกับการจ้างงานที่มีทักษะสูงเป็นเปอร์เซ็นต์ของประชากรที่ทำงาน โดยระบุประเทศที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการผลิตอัจฉริยะ รวมถึงสหรัฐอเมริกา ประเทศในยุโรปบางประเทศ และบางประเทศทางตะวันออกและ ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดประเด็นสำคัญสำหรับการวิจัยในอนาคต รวมถึงความจำเป็นในการตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของเทคโนโลยีสีเขียวและดิจิทัล การแลกเปลี่ยนที่อาจเกิดขึ้นระหว่างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และการกระจายต้นทุนผลประโยชน์ และผลตอบแทนที่ไม่สม่ำเสมอของการเปลี่ยนแปลงสีเขียวและดิจิทัล นอกจากนี้ยังเน้นย้ำถึงความจำเป็นของการวิจัยใหม่เพื่อจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและพัฒนาแนวทางแก้ไขที่นอกเหนือไปจากการแบ่งปันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

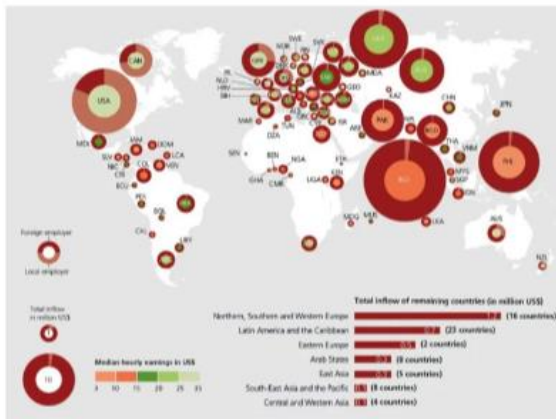
รูปที่ 5 แผนผัง GVC

การทำให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมใน GVC หมายถึงกระบวนการแนะนำกระบวนการด้านสิ่งแวดล้อม ผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมขององค์กรในห่วงโซ่คุณค่าระดับโลก (GVC) เพื่อลดรอยเท้าทางนิเวศน์ รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ กระบวนการนี้ขับเคลื่อนโดยสถาบัน ตลาด และเทคโนโลยีที่ขับเคลื่อน เช่น กฎหมายสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ข้อตกลงการค้าเสรี มาตรฐานใหม่ของการผลิตและผู้บริโภค และเทคโนโลยีใหม่ที่ทำให้เกิดการประหยัดประสิทธิภาพด้วยผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือนวัตกรรมที่นำเสนอเพื่อตอบสนองความต้องการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น การอัปเดตด้านสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นเมื่อกำไรสุทธิจากนวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมากกว่าการสูญเสีย และมีการลดรอยเท้าทางนิเวศน์ของ GVC อย่างไรก็ตาม การยึดหน้าต่าสีเขียวแห่งโอกาสสำหรับบริษัทในประเทศที่มาจากห่วงโซ่คุณค่า GVC นั้นไม่ใช่เรื่องอัตโนมัติ และการไม่ทำเช่นนั้นอาจทำให้องค์กรต่างๆ แย่ลงกว่าเดิม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องวิจัยที่จะต้องระบุตัวบ่งชี้ความพร้อมสำหรับการผลิตอัจฉริยะและศักยภาพของเทคโนโลยี ระดับแนวหน้าเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำให้ GVC การผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในประเทศที่มาจากห่วงโซ่คุณค่า

การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลต่อระบบงาน ความสามารถ และตลาดแรงงาน โดยเน้นย้ำถึงธรรมชาติที่ไม่สามารถกำหนดได้ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล และเน้นย้ำถึงบทบาทของบริษัท พันธมิตรทางสังคม และหน่วยงานสาธารณะในการกำหนดระบบการทำงานในอนาคต ยังเน้นถึงความสำคัญของการพัฒนาความสามารถและทักษะ ซึ่งสามารถส่งเสริมผ่านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ต่างๆ และบูรณาการเข้ากับการออกแบบงาน นอกจากนี้ยังกล่าวถึงแนวคิดเรื่อง

อาชีพโดยทางดิจิทัลในที่ทำงาน รวมถึงเสรีภาพในการดำเนินการ ความโปร่งใส และการจัดองค์กรภายในสถานการณ์ความร่วมมือที่คล่องตัว ให้ข้อมูลเชิงลึกอันมีค่าเกี่ยวกับความท้าทายและโอกาสที่นำเสนอโดยการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลในบริบทของงาน และให้คำแนะนำสำหรับการออกแบบงานที่มุ่งเน้นอนาคตและการพัฒนาขีดความสามารถ

Digital Labor Platforms

Rise of digital labor platforms has provided new opportunities for work, earnings, and livelihood for workers. At the same time, it has brought about challenges for workers, e.g. ...

- ... “regularity of work and income,...
- ... working conditions, ...
- ... social protection, ...
- ... skills utilization, ...
- ... freedom of association ...
- ... and the right to collective bargaining” (ILO 2021).

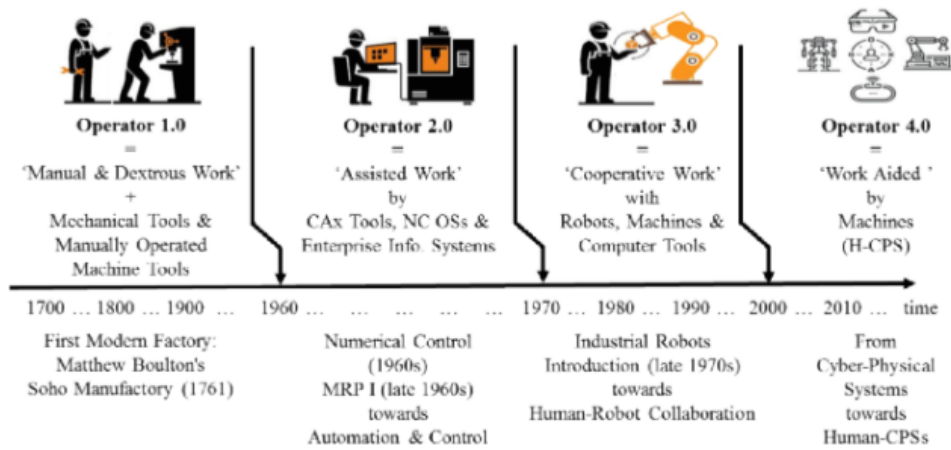
รูปที่ 6 ภาพรวม Digital labor platforms

การเพิ่มขึ้นของแพลตฟอร์มแรงงานดิจิทัล รวมถึงโอกาสและความท้าทายที่นำเสนอสำหรับคนงาน แม้ว่าแพลตฟอร์มเหล่านี้ได้มอบโอกาสใหม่ๆ ในการทำงาน รายได้ และความเป็นอยู่ แต่ก็นำมาซึ่งความท้าทายต่างๆ เช่น ความผิดปกติของงานและรายได้ สภาพการทำงาน การคุ้มครองทางสังคม การใช้ทักษะ และสิทธิในการเจรจาต่อรองร่วมกัน เน้นย้ำถึงความจำเป็นที่พันธมิตรทางสังคมและหน่วยงานสาธารณะจะต้องให้การสนับสนุนคนงานในตลาดแรงงานดิจิทัล และเพื่อจัดการกับความท้าทายเหล่านี้

รูปที่ 7 OECD 2030 Learning Compass

OECD 2030 Learning Compass เป็นกรอบการทำงานที่ครอบคลุมซึ่งสรุปความรู้ ทักษะ ทักษะคนดี และค่านิยมที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนที่จะประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนารากฐานหลัก สมรรถนะในการเปลี่ยนแปลง หน่วยงานนักศึกษา/หน่วยงานร่วม ทักษะคนดีและค่านิยม และกระบวนการเรียนรู้ซ้ำแบบคาดหวัง-ลงมือปฏิบัติ-สะท้อน (AAR) กรอบการทำงานนี้เน้นถึงความสำคัญของรากฐานความรู้ความเข้าใจ พื้นฐานด้านสุขภาพ รากฐานทางสังคมและอารมณ์ ตลอดจนความรู้แบบสหวิทยาการ ทักษะความรู้ความเข้าใจและอภิปัญญา ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ตลอดจนทักษะการปฏิบัติและกายภาพ OECD 2030 Learning Compass มีเป้าหมายเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับความท้าทายและโอกาสที่นำเสนอโดยยุคดิจิทัลและลักษณะการพัฒนาของงานและสังคม

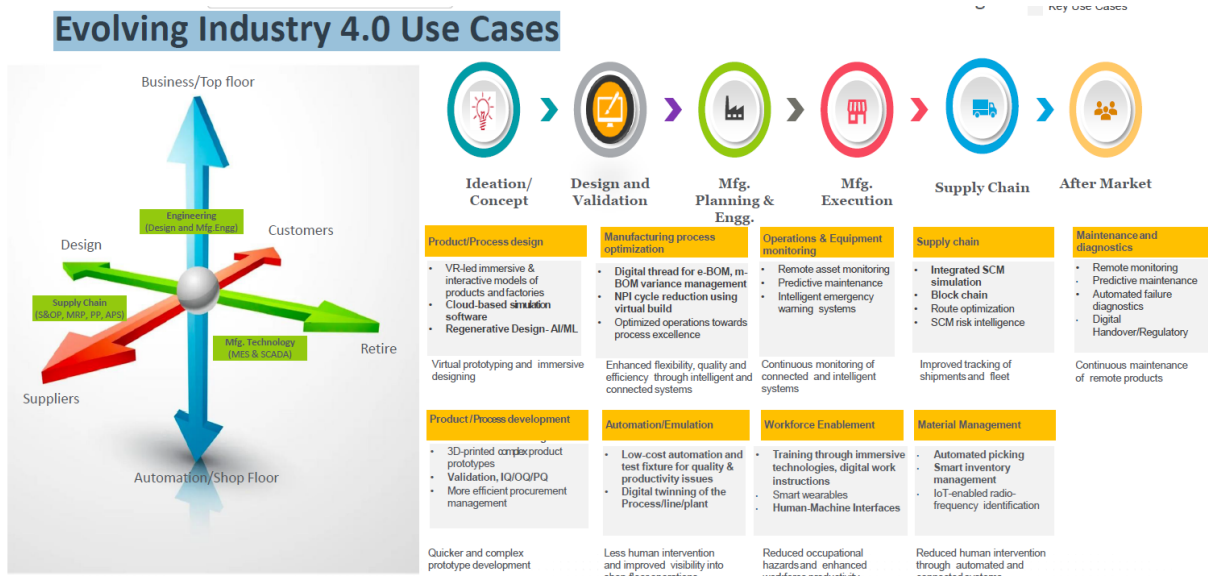

รูปที่ 8 การปฏิวัติอุตสาหกรรม 1.0 ถึง 4.0 และภาพรวมการทำงานแบบ 4.0

แนวคิดของ "ผู้ปฏิบัติงาน 1.0 ถึง 4.0" อธิบายวิวัฒนาการของบทบาทมนุษย์ภายในระบบทางกายภาพและไซเบอร์ และระบบอัตโนมัติที่ปรับเปลี่ยนได้ ความก้าวหน้านี้สะท้อนถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของระบบการทำงานเพื่อตอบสนองความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและระบบอัตโนมัติ การเปลี่ยนจากบทบาทผู้ปฏิบัติงานแบบดั้งเดิมไปเป็น Operator 4.0 ขั้นสูงรวบรวมมุมมองที่คำนึงถึงมนุษย์เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับเทคโนโลยีการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 โดยเน้นย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และระบบอัตโนมัติ

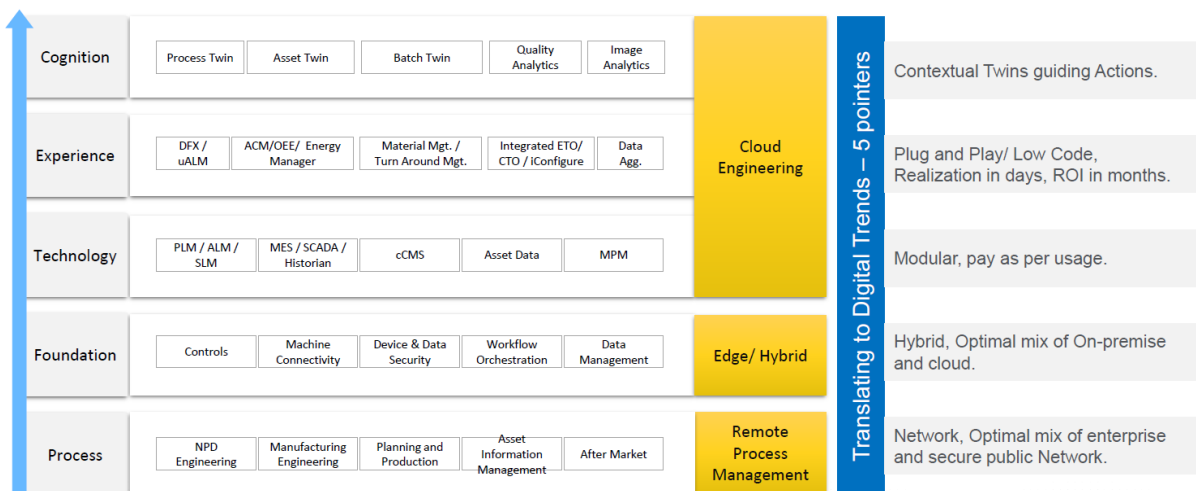
การทำงานแบบ Operator 4.0 ตามมุมมองที่ยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับเทคโนโลยีการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 การจำแนกประเภทประกอบด้วยตัวดำเนินการ 4.0 สี่ประเภท: ตัวดำเนินการเสริม, ตัวดำเนินการทางปัญญา, ตัวดำเนินการที่ทำงานร่วมกัน และตัวดำเนินการอัตโนมัติ Augmented Operator ใช้เทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมเพื่อเพิ่มการรับรู้ของมนุษย์และการตัดสินใจ ในขณะที่ Cognitive Operator ใช้เทคโนโลยีการประมวลผลการรับรู้เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของมนุษย์และการแก้ปัญหา ผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานร่วมกันทำงานร่วมกับมนุษย์ในพื้นที่ทำงานที่ใช้ร่วมกันโดยใช้หุ่นยนต์ที่ทำงานร่วมกัน และผู้ดำเนินการอัตโนมัติทำงานอย่างอิสระโดยไม่มีการแทรกแซงของมนุษย์

Session 4 Mr. Prabhakar Shetty : Journey to Manufacturing 5.0

รูปที่ 9 การปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 และตัวอย่างการนำไปใช้งาน

กรณีการใช้งานอุตสาหกรรม 4.0 ที่กำลังพัฒนา ได้แก่ การออกแบบและการตรวจสอบความคิด/แนวคิด การจัดการห่วงโซ่อุปทาน การวางแผนและวิศวกรรมการผลิต การดำเนินการผลิต กระบวนการหลังการขาย การแปลงเป็นดิจิทัล การตรวจสอบการปฏิบัติงานและอุปกรณ์ การบำรุงรักษาและการวินิจฉัย การออกแบบผลิตภัณฑ์/กระบวนการ ผลิตภัณฑ์/กระบวนการ การพัฒนาและการออกแบบธุรกิจ/ขั้นบนสุด กรณีการใช้งานเหล่านี้เกิดขึ้นได้จากการพัฒนาทางเทคโนโลยี เช่น IoT, AR/VR, AI/ML, การประมวลผลบนคลาวด์, Edge, การวิเคราะห์, ความปลอดภัยทางไซเบอร์, บล็อกเชน, แพลตฟอร์ม และการจำลอง

รูปที่ 10 การเปลี่ยนแปลงทางสถาปัตยกรรมไปสู่การผลิต 5.0

การเปลี่ยนแปลงทางสถาปัตยกรรมไปสู่การผลิต 5.0 เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ เช่น การจัดการกระบวนการ ระยะเวลา การรับรู้ประสบการณ์ แพลตฟอร์ม แพลตฟอร์ม การวิเคราะห์คุณภาพ การวิเคราะห์รูปภาพ แพลตฟอร์มการผลิต DFX/uALM ผู้จัดการ ACM/OEE/พลังงาน การจัดการวัสดุ/การจัดการการพลิกกลับ ETO/CTO/iConfigure ที่ผสมรวม, การรวมข้อมูล, รากฐานเทคโนโลยี, PLM/ALM/SLM, MES/SCADA/ historian, cCMS, ข้อมูลสินทรัพย์, MPM, วิศวกรรม NPd, วิศวกรรมการผลิต, การวางแผนและการผลิต, การจัดการข้อมูลสินทรัพย์, การควบคุมหลังการขาย, การเชื่อมต่อ เครื่องจักร, ความปลอดภัยของอุปกรณ์และข้อมูล, การจัดการ Workflow, การจัดการข้อมูล และวิศวกรรมคลาวด์ Edge/ไฮบริด

Skill Matrix

Manufacturing Hierarchy	Need	Technologies	Skill Required
Manufacturing Intelligence	Provide Intelligence for next 2 hours to 2 weeks and Predict probable issues	Azure, AWS, Rockwell FT Analytics, PI Vision,	<ul style="list-style-type: none"> Fourier Transformation, Neural Network, ANOVA, Regression/ Correlation, Heuristics Python, Java Script, OpenAI, Golang
MES/ IIOT	Streamline manufacturing process and enable "zero-error" operations	Siemens, Rockwell, PTC, Tulip, Ignition, Dassault	<ul style="list-style-type: none"> Scripting, EAI (API), SQL/ No SQL, Data Warehouse, Data Streaming, Edge Micro Server, Micro Apps
Historian	Build robust and high speed information system for factories	Aveva OSI PI, Aveva Wonderware, Influx DB, Timescale DB, Grafana	<ul style="list-style-type: none"> Time Series, OS programming APIs
SCADA/ Batch	Connect machines, Acquire data and Control systems.	Rockwell FT View, Aveva, Siemens WinCC, Allen Bradley RS Logix, Emerson	<ul style="list-style-type: none"> Scripting, 21 CFR, ISA 88 OPC UA/ DA, modbus, Serial, Profinet/ Profibus
Controls – PLC	Make work centres and lines intelligent, enable easy connectivity with data layer	Siemens, Rockwell, Aveva (OSI, Wonderware), Eaton, Schneider, Omron, Mitsubishi	<ul style="list-style-type: none"> Ladder Logic, Detailed Engg Safety compliance Communication, HMIs
Controllers – Robotics, AGV, Machine Tools (CNC)	Automate manual processes.	ABB, Kuka, Omron, Ishikawa, FANUC	<ul style="list-style-type: none"> Robotics Programming CNC Programming
Manufacturing Engineering	Setting up Manufacturing units, Process Improvement, Value Engineering	Siemens, Aveva, Dassault	<ul style="list-style-type: none"> Simulation, FEM, FMEA, Lean, Six Sigma, SMED.

รูปที่ 11 ตารางทักษะที่จำเป็นและเทคโนโลยีที่ใช้ในอุตสาหกรรม 4.0

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

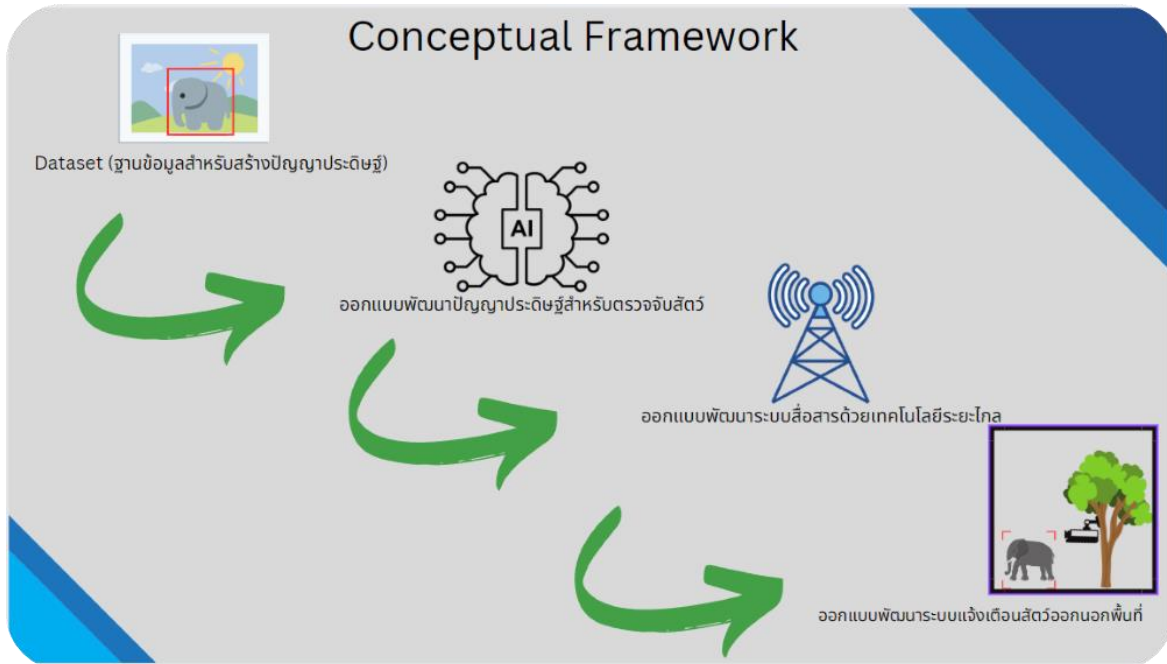
1. ประโยชน์ต่อตนเอง

องค์ความรู้ด้าน Future skills ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ทำให้ทราบถึงแนวโน้มและเทรนด์ของทักษะที่มีความจำเป็นในอนาคต เช่น ทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม 4.0 และอุตสาหกรรม 5.0 รวมถึงการนำทักษะทางดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในงาน

2. ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมหุ่นยนต์และเครื่องจักรกลอัตโนมัติ (ศนย.), วว. ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ได้มีการจัดทำข้อเสนอโครงการพัฒนาระบบและอุปกรณ์สำหรับแจ้งเตือน ฝ้าระวังและติดตามสัตว์ป่าออกนอกพื้นที่ในพื้นที่สงวนชีวมณฑลสะแกกราช โครงการนี้จะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาระบบตรวจจับสัตว์จากภาพโดยอาศัยหลักการทางปัญญาประดิษฐ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลประเภทรูปภาพเพื่อให้ระบบสามารถจำแนกระหว่างสัตว์กับมนุษย์ได้ ในส่วนของการสื่อสารข้อมูลของระบบทางผู้วิจัยมุ่งเน้นพัฒนาไปที่การสื่อสารระยะไกลที่ประหยัดพลังงาน โดยซอฟต์แวร์ในการพัฒนาระบบปัญญาประดิษฐ์ทางผู้วิจัยจะมุ่งเน้นไปทางการพัฒนาด้วยซอฟต์แวร์ (Software) และภาษาทางคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะเป็น Open source เพื่อลดต้นทุนทางด้านซอฟต์แวร์ อีกทั้งในด้านการใช้พลังงานของระบบจะมุ่งเน้นไปที่การใช้พลังงานทดแทนเพื่อลดปัญหาการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองและมีส่วนช่วยในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอพิจารณางบประมาณ

รูปที่ 12 Concept design โครงการ

รูปที่ 13 สำรองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาแผงมา

3. กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ

กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายใน 60 วันหลังสิ้นสุดการประชุมเชิงปฏิบัติคือ การยื่นข้อเสนอโครงการเรื่อง การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการหมักและตากกาแฟพิเศษในพื้นที่ภาคเหนือด้วยระบบควบคุมอัตโนมัติ ในแผนงานหลัก ยุทธศาสตร์การเกษตรแบบ Smart Farming ที่ครบห่วงโซ่คุณค่าสำหรับเกษตรกรรายจนในชุมชนโดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม ของหน่วยงานทุน สวก.

การรับข้อเสนอโครงการวิจัย Selected Topic ด้านกาแฟ ประจำปีงบประมาณ 2567

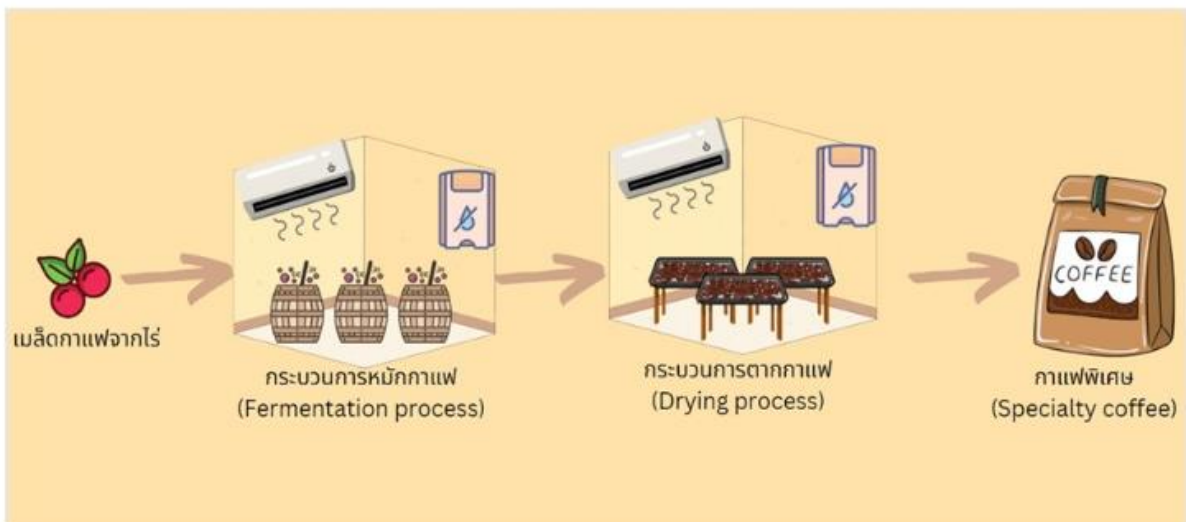
สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) (สวก.)
 24 ตุลาคม 2566 เวลา 00:00 น. - 30 พฤศจิกายน 2566 เวลา 23:59 น.

ปี งบประมาณ
2567

โปรแกรม (Program)	P11 (S2) ชะิดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ โดยการเพิ่มโอกาส และยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่	
แผนงานหลัก	N18 (S2P11) ยุทธศาสตร์การเกษตรแบบ Smart Farming ที่ครบห่วงโซ่คุณค่าสำหรับเกษตรกรรายจนในชุมชนโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	
แผนงานย่อย	ยุทธศาสตร์การเกษตรฐานราก โดยการใช้ Smart Farming เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกร	
Key-result (แผนงาน)	Objective	Key Result
	1 O1 P11: ชะิดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ด้วยการลดช่องว่างของการเข้าถึงโอกาสด้านการพัฒนาอาชีพ การศึกษาเรียนรู้ และเทคโนโลยี อย่างเท่าเทียม ตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม	KR2 P11: จำนวนเกษตรกรที่ยากจน ซึ่งใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรแบบ Smart Farming มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 (5,000 คน ในช่วงปี 2566-2570)

ข้อเสนอโครงการ 4792412 การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการหมักและตากกาแฟพิเศษในพื้นที่ภาคเหนือด้วยระบบควบคุมอัตโนมัติ

สถานะโครงการ แหล่งทุนได้รับข้อเสนอโครงการเรียบร้อยแล้ว (14)

รูปที่ 14 ข้อเสนอโครงการเรื่องการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการหมักและตากกาแฟพิเศษในพื้นที่ภาคเหนือด้วยระบบควบคุมอัตโนมัติ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสภาวะการหมักและตากที่เหมาะสมสำหรับกาแฟพิเศษ พัฒนาต้นแบบกระบวนการหมักและกระบวนการตากกาแฟพิเศษด้วยระบบควบคุมอัตโนมัติ และประเมินผลกระทบเทคโนโลยีในด้านเศรษฐกิจ สังคม การตลาด และสิ่งแวดล้อมของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีระบบการหมักและการตากแห้งเมล็ดกาแฟด้วยระบบอัตโนมัติ ที่มาของโครงการนี้มาจากการศึกษาที่กาแฟเป็นเครื่องดื่มยอดนิยมที่ได้รับความนิยมทั่วโลก โดยประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้ผลิตกาแฟรายใหญ่ของโลก ประเทศไทยมีปริมาณการผลิตกาแฟสด และส่งออกกาแฟสดและผลิตภัณฑ์กาแฟคิดเป็นมูลค่าสูง กาแฟพิเศษ (Specialty coffee) เป็นกาแฟที่มีรสชาติและกลิ่นหอมที่โดดเด่น แตกต่างจากกาแฟทั่วไป โดยกาแฟพิเศษมีราคาสูงกว่ากาแฟทั่วไปประมาณ 2-3 เท่า ทำให้มีความต้องการบริโภคกาแฟพิเศษเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กระบวนการแปรรูปกาแฟพิเศษจำเป็นต้องใส่ใจในทุกขั้นตอน อย่างไรก็ตามกระบวนการหมักและกระบวนการตากเป็นกระบวนการที่สำคัญ ส่งผลต่อคุณภาพของเมล็ดกาแฟ กลิ่นและรสชาติ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้มีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อคุณภาพของกาแฟพิเศษ เช่น อุณหภูมิ ความชื้น ระยะเวลาการหมัก ระยะเวลาการตาก เป็นต้น ปัจจุบันกระบวนการแปรรูปกาแฟพิเศษส่วนใหญ่ยังคงใช้กระบวนการแบบดั้งเดิม ซึ่งมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ไม่สามารถควบคุมปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแปรรูปได้อย่างแม่นยำ ทำให้คุณภาพของกาแฟที่ได้ไม่สม่ำเสมอ ดังนั้น การพัฒนากระบวนการแปรรูปกาแฟพิเศษด้วยระบบอัตโนมัติจึงมีความจำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแปรรูปกาแฟพิเศษ ส่งผลให้ได้กาแฟที่มีรสชาติและกลิ่นหอมที่ดีขึ้น ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค โดยโครงการนี้มีการนำเทคโนโลยี IOT และ Automation มาประยุกต์ใช้การควบคุมระบบซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอพิจารณาขงบประมาณ

4. กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ

ร่างข้อเสนอโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในระบบอัดอากาศระดับอุตสาหกรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์ เพื่อเพิ่มการวัดและติดตามการใช้พลังงาน ควบคุมการทำงานของระบบอัดอากาศแบบอัตโนมัติด้วย ระบบ Automation และ Machine Learning วิเคราะห์และประเมินการบำรุงรักษาอุปกรณ์ โดยให้ระบบอัดอากาศของโรงงานมีการใช้พลังงานลดลง ประมาณ 3-5% เทียบกับระบบอัดอากาศแบบเดิม ต้นทุนการผลิตของโรงงานลดลงตามปริมาณการใช้พลังงานที่ลดลง ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงงานลดลงตามปริมาณการใช้พลังงานที่ลดลง

รูปที่ 15 Concept Design

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาต้นแบบระบบเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในระบบอัดอากาศระดับอุตสาหกรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) โรงงานอุตสาหกรรมที่มีระบบอัดอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการใช้พลังงานในระบบอัดอากาศสูง
- 2) ผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมพลังงานและสิ่งแวดล้อม เช่น นักวิชาการ นักวิจัย หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

รูปที่ 16 วัตถุประสงค์โครงการ